

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **W. B. O.**
zastoupený obecnou zmocněnkyní O. B. O., narozenou X
bytem Š. 1269, B. p. H.

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Hradčanské náměstí 5, 118 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2017, č. j. 303963/2017-VO,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ze dne 12. 3. 2017, č. j. 303963/2017-VO, **se ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to k rukám jeho obecné zmocněnkyně O. B. O. do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza dle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), týkající se žádosti o udělení víza č. TUNI 2016 10 18 0002. Žalovaný na základě nového posouzení důvodů neudělení víza dospěl k závěru, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisu, kterým byla žádost žalobce o krátkodobé vízum zamítnuta, bylo v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že při posuzování žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza postupovalo ve smyslu doporučení Komise k lepší transpozici a aplikaci Směrnice 2004/38/ES [Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států KOM(2009) 313 final; dále také jen „Sdělení Komise č. KOM (2009) 313 final“] a vycházel rovněž ze Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě COM(2014) 604 final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU (dále jen „Příručka pro účelové sňatky“). Žalovaný nejprve zkoumal, zda existují indikativní kritéria, která poukazují na to, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné. Uvedl, že nelze konstatovat, že by žadatel sám získal bez problémů právo pobytu v zemích EU. S ohledem na okolnosti případu by v případě podání standardní žádosti o vízum či pobyt byl považován za ekonomického migranta. Žalovaný dále uvedl, že pár neměl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu, setkával se pouze během krátkých dovolenkových pobytů, pár nepřijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností. Manželství bylo uzavřeno v lednu 2016, nelze tedy konstatovat, že trvá dlouhou dobu. Na základě hodnocení uvedených skutečností žalovaný uvedl, že *prima facie* nelze konstatovat, že manželství nebylo uzavřeno účelově. Velvyslanectví ČR v Tunisu během šetření získalo poznatky, které potvrzují důvod pro zamítnutí víza uvedený v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Manželé se seznámili během dovolenkového pobytu manželky žadatele v Tunisku, kde žadatel pracoval jako barman, což Příručka pro účelové sňatky uvádí jako způsob seznámení typický pro tzv. *marriage by deception*, kdy občan třetí země pouze předstírá své city. Tato forma nelegální migrace je typická pro mladé muže ze zemí Maghrebu nacházející se ve složité sociální situaci bez jasné perspektivy, kteří se snaží seznámit s občankami EU, často věkově výrazně staršími a prostřednictvím sňatku získat právo volného pohybu a pobytu v zemích EU. Že se jedná o tzv. *marriage by deception* nasvědčují i okolnosti uzavření sňatku, kdy manželka žadatele obdržela pouze symbolické věno ve výši 1 TND. Žalovaný dále uvedl, že mezi manžely existuje jistá jazyková bariéra. Jako společný komunikační jazyk manželé uvádějí němčinu, u žadatele je však znalost zcela nedostatečná. Žadatel nemá žádné znalosti o České republice, prakticky nulovou znalost českého jazyka, přestože znalost místního jazyka je nezbytná k získání zaměstnání. Šance žadatele na získání zaměstnání v ČR jsou dle žalovaného mizivé. Je evidentní, že žadatel o život v ČR ve skutečnosti nestojí a jeho snahou je prostřednictvím sňatku s občankou ČR získat právo volného pohybu a pobytu a následně žít v některé ze západoevropských zemí EU, kde se bude moci opřít o podporu svých příbuzných a tamějších tuniských komunit. Během šetření bylo rovněž zjištěno, že žadatel navazoval internetový intimní kontakt s dalšími ženami z Evropy, a to v době, kdy již byl ve vztahu se svojí současnou manželkou. Podle žalovaného došlo během šetření k naplnění řady indikativních kritérií obsažených v subkapitole 4.2. Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7.

2009 č. COM (2009) 313 final. ZÚ Tunis proto žádost žadatele o vízum zamítl v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobce namítal, že v řízení před správními orgány nebyla prokázána účelovost sňatku. Svůj závěr o účelovosti manželství správní orgán odůvodňuje např. skutečností, že manželka žalobce obdržela pouze symbolické věno ve výši 1 TND, přičemž v případě vážně míněných sňatků je výše věna tradičně daleko vyšší. S touto argumentací žalobce nesouhlasí, neboť v případě sňatků s cizinkou, v jejíž zemi tento svatební zvyk neexistuje, je zachována pouze formální podoba tohoto zvyku. Skutečnost, že žalobce s manželkou jako pár na sebe nepřijali vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek, rovněž nemůže obstát jako důvod pro zamítnutí žádosti, jelikož vzít na sebe takový závazek za situace, kdy spolu zatím nebydlí a společně nehospodaří, by bylo krajně nezodpovědné. Pokud žalovaný hodnotí šance žalobce na získání zaměstnání v ČR jako mizivé, žalobce zdůraznil, že nežádá o zaměstnaneckou kartu, ale o krátkodobé vízum za účelem vstupu na území ČR, kde žije jeho manželka a má v úmyslu zde pobývat s ní. Hodnocení šancí na zaměstnání proto žalobce považuje za irelevantní.
5. Žalobce má za to, že správní orgány neunesly své důkazní břemeno, neboť v dostatečné míře neprokázaly, že se jedná o účelové manželství. Jejich závěry jsou zcela neodůvodněné. Žalobce a jeho manželka naopak podrobně vysvětlili vzniklé drobné rozpory ve výpovědích.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

6. Ve vyjádření k žalobě žalovaný předně uvedl, že paní O. B. O. nemůže být označena jako osoba zúčastněná na řízení. V řízení o udělení krátkodobého víza je účastníkem řízení pouze žadatel o vízum a nikoli občan EU/ČR coby rodinný příslušník, přitom žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2013, č. j. 8 As 40/2013-27 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). K faktickému stavu věci uvedl, že při rozhodování o žádosti žalobce vycházel z poznatků Velvyslanectví ČR v Tunisu (ZÚ Tunis) zjištěných během šetření v rámci vízového řízení. Toto šetření bylo provedeno s cílem zjistit, zda ze strany žadatele nedošlo k uzavření účelového manželství. Žalovaný se nejprve zabýval indikativními kritérii, která by umožnila konstatovat, že manželství nebylo ze strany žalobce uzavřeno účelově. Teprve poté, co *prima facie* nebylo možné konstatovat, že se o účelově uzavřené manželství nejedná, přistoupil žalovaný k poznatkům, na základě kterých dospěl k závěru, že důvod pro zamítnutí žádosti uvedený v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců byl ze strany ZÚ Tunis prokázán. Ze strany žalovaného byl tedy dodržen „pojistný mechanismus“ obsažený ve Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014) 604 final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Žalovaný má za to, že jak rozhodnutí ZÚ Tunis, tak rozhodnutí žalovaného je řádně právně i věcně odůvodněno a oba orgány unesly důkazní břemeno. Nelze tedy konstatovat, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné či nezákonné. Nad rámec rozhodnutí žalovaný uvedl, že rovněž sociální situace manželky žalobce je velmi složitá. Paní O. B. O. je nezaměstnaná, pracuje pouze brigádně jako číšnice, hlavním zdrojem příjmů jsou sociální

dávky. Složitá sociální situace občanky EU je rovněž jedním z indikativních kritérií obsažených v Příručce pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Žalovaný rovněž poukázal na operativní zjištění Policie ČR k chování žadatele vůči své manželce, která jsou obsažena ve vízovém spisu. Žalovaný trvá na tom, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vízum bylo přijato v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Rovněž Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES v čl. 35 přiznává členským státům oprávnění přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoli práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, např. účelových sňatků.

7. Na základě uvedených skutečností žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
8. V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika žalobce, ve které žalobce především setrval na žalobní argumentaci. Nad rámec toho uvedl, že není jasné, na čem se zakládají pochybnosti žalovaného o schopnosti žalobce se dorozumívat s manželkou v německém jazyce. Žalobce komunikuje s manželkou výhradně v němčině a ovládá tento jazyk na takové úrovni, že je schopen řešit jak běžné, tak mimořádné životní situace. Co se týká údajného rozporu mezi žalobcem a jeho manželkou ohledně příbuzných žalobce v EU, tento rozpor je podle žalobce způsoben tím, že zatímco manželka v kontextu evropské kultury považuje za blízké osoby pouze nejužší rodinu, žalobce za blízké osoby považuje i členy širší rodiny, tzn. tety a strýce, bratrance a sestřenice a jejich manžely a manželky. Žalobce důrazně odmítá tvrzení žalovaného o údajném navazování intimních internetových kontaktů s dalšími ženami, a rovněž tvrzení, že uzavřel účelový sňatek s cílem dostat se do zemí EU. S manželkou by oba uvítali možnost bydlení v Tunisku, avšak tato není realizovatelná, dokud se manželka stará o svého syna v ČR. Žalobce zdůraznil, že je s manželkou v každodenním kontaktu, některé činnosti dokonce vykonávají prostřednictvím on-line spojení přes sociální sítě, manželka jej navštívila v červnu 2017, naposledy na přelomu října a listopadu 2017.

IV. Posouzení věci soudem

9. Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného a shledal, že **žaloba je důvodná**.
10. Předně se soud zabýval otázkou, zda mohla manželka žalobce – paní O. B. O. – uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.
11. Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.
12. Pro možnost uplatnění práv osoby zúčastněné na řízení je třeba, aby daná osoba byla napadeným rozhodnutím přímo dotčena na svých právech. V řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí, bylo rozhodováno o právech a povinnostech žalobce, rozhodnutí se tedy týkalo pouze žalobce a nikoli jeho manželky. Rozhodnutím o neudělení víza žalobci jeho manželka nemohla být přímo dotčena na svých právech nebo povinnostech. Dotčení

práv manželky žalobce mohlo být nanejvýš nepřímé, to však právo na postavení osoby zúčastněné na řízení nezakládá. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2013, č. j. 8 As 40/2013-27, z něhož vyplývá, že řízení o žádosti o krátkodobé vízum cizince se týká pouze cizince a nikoli jeho manželky, a že manželka cizince nemůže rozhodnutím o neudělení víza přímo dotčena ve svých právech a povinnostech.

13. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že manželce žalobce nesvědčí postavení osoby zúčastněné na řízení.
14. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o neudělení krátkodobého víza žalobci z důvodů podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců, neboť se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území, a to tím, že uzavřel účelový sňatek.
15. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců rodinnému příslušníkovi občana EU, který sám není občanem EU a na území hodlá cestovat společně s tímto občanem EU nebo cestovat za tímto občanem, který již na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství.
16. Na postup při vyřízení žádosti o krátkodobé vízum podle § 20 zákona o pobytu cizinců se v souladu s § 168 uvedeného zákona nevztahují ustanovení části druhé a třetí zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), tedy včetně § 68 odst. 3 správního řádu. Přesto musí rozhodnutí o žádosti o udělení krátkodobého víza, resp. rozhodnutí o novém posouzení důvodů proti neudělení krátkodobého víza obsahovat dostatečně konkrétní právní i skutkové důvody (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015-30).
17. V obecné rovině lze konstatovat, že doloží-li manžel občana EU při žádosti o krátkodobé vízum správnímu orgánu vznik manželství, je na něj nutno pohlížet jako na rodinného příslušníka občana EU, jemuž přísluší na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, právo na vstup a právo pobytu v hostitelském členském státě, které tento hostitelský členský stát může omezit pouze při dodržení čl. 27 a čl. 35 uvedené směrnice, přitom omezení práva na vstup a pobyt podléhá restriktivnímu výkladu.
18. Zákon o pobytu cizinců výslovně nevymezuje konkrétní znaky, které by napomáhaly vymezit, co lze považovat za účelové manželství, určitá vodítka je však možné hledat v dokumentech Evropské unie. Ve Sdělení Komise KOM(2009) 313 final Evropská komise zformulovala definici účelových sňatků jako *„sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. Sňatek není možné považovat za účelový sňatek pouze z toho důvodu, že je spojen výhodou přistěhovalectví, nebo s jinou výhodou. Kvalita vztahu není pro použití článku 35 relevantní“* (pozn.: zvýraznění doplněno).
19. Za účelem zamezení vytváření zbytečných zátěží a překážek, Komise určila soubor indikativních kritérií, která poukazují na to, že je zneužití práv Společenství nepravděpodobné:

- manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím,
- pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu,
- pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu,
- pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností,
- manželství trvá dlouhou dobu.

20. Zároveň Komise přdestřela demonstrativně i soubor skutečností, které naopak indikují možný úmysl zneužití práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví:

- pár se před svatbou nikdy nesetkal,
- pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají,
- pár nemá společný jazyk, kterému oba rozumí,
- důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby byl sňatek uzavřen (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako věno v kulturách, kde je to běžnou praxí),
- v minulosti jednoho nebo obou manželů existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu,
- rozvoj rodinného života pouze poté, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění,
- pár se rozvedl krátce potom, co státní dotyčný příslušník třetí země získal právo pobytu.

21. Výše uvedená kritéria by měla být považována za podněty pro zahájení vyšetřování, aniž by z nich bylo možné vyvozovat automatické závěry výsledků nebo dalšího šetření.

22. Účelovost manželství je otázkou skutkovou, přičemž pokud se správnímu orgánu podaří na základě řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázat, že výlučným účelem sňatku bylo získání výhodnějšího pobytového oprávnění a že manželé nemají a neměli vést společný manželský život, je možné uvažovat o účelovém manželství. Za skutkové prokázání účelovosti manželství je přitom plně odpovědný správní orgán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, či rozsudek ze dne 29. 10. 2015, č. j. 5 Azs 89/2015-30).

23. V daném případě žalovaný nepochybil, pokud v první řadě zkoumal, zda jsou naplněna indikativní kritéria dle shora uvedeného Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě poukazující na to, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné. Vzhledem k tomu, že žádné z těchto kritérií nebylo v daném případě naplněno (bylo zjištěno, že žalobce nepracuje, má pouze základní vzdělání, nikdy nepobýval v zemích schengenského prostoru, protože by byl v případě podání standardní žádosti o vízum nebo pobyt považován za ekonomického migranta, pár neměl společné bydliště a setkával se pouze během krátkých dovolenkových pobytů, nepřijal žádný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností, a manželství trvá pouze od ledna 2016, tedy ne po dlouhou dobu), žalovaný správně přistoupil k šetření za účelem zjištění, zda se ze strany žalobce jednalo o zneužití práva (účelový sňatek) či nikoliv. Potud nelze postupu žalovaného nic vytknout.

24. Soud ovšem musel přisvědčit žalobci v tom, že v řízení nebylo prokázáno, že manželství žalobce bylo uzavřeno účelově.
25. K správnému vyhodnocení úmyslu uzavřít sňatek výlučně za účelem obcházení zákona o pobytu cizinců se měl žalovaný zaměřit na zjištění, zda tu existují shora uvedená negativní indikativní kritéria naznačující možný úmysl zneužití práv přiznaných Směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví ve smyslu shora citovaného Sdělení Komise č. KOM (2009) 313 final (pár se před svatbou nikdy nesetkal, pár se neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, nemají společný jazyk, kterému oba rozumí, existuje důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány za uzavření sňatku, existuje důkaz o předchozích účelových sňatcích nebo jiných formách zneužití a podvodu, rozvoj rodinného života pouze poté, kdy byl přijat příkaz k vyhoštění, rozvedení páru krátce potom, co příslušník třetí země získal právo pobytu), takto však žalovaný nepostupoval. Žalovaný sice na předmětná indikativní kritéria v napadeném rozhodnutí odkázal (na str. 4 v odstavci 2 uvedl, že během šetření došlo k naplnění řady indikativních kritérií obsažených v subkapitole 4.2. Sdělení Komise č. KOM(2009) 313 final), toto tvrzení však neodpovídá zbývajícím částem napadeného rozhodnutí a nemá oporu ani ve spisovém materiálu.
26. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že závěr o naplnění indikativních kritérií, resp. o účelovosti sňatku žalobce, žalovaný dovodil z několika skutečností:
- manželé se seznámili během dovolenkového pobytu manželky žalobce v Tunisku, kde žalobce pracoval jako barman v hotelu, věkový rozdíl 19 let
 - okolnosti uzavření sňatku (manželka obdržela pouze symbolické věno ve výši 1 TND)
 - mezi manžely existuje jazyková bariéra
 - žalobce nemá žádné znalosti o ČR, nulové znalosti českého jazyka
 - žalobce má mizivou šanci na získání zaměstnání v ČR
 - rozpor mezi manžely ohledně příbuzných v EU
 - žalobce navazoval internetový intimní kontakt s dalšími ženami z Evropy.
27. Z obsahu spisu soud zjistil, že ačkoli žalovaný odkazoval na indikativní kritéria vyplývající ze Sdělení Komise, jednalo se buď o nepodložená tvrzení, nebo o vlastní kritéria žalovaného, která však o účelovosti sňatku nesvědčí.
28. Pokud žalovaný argumentoval tím, že se manželé seznámili během dovolenkového pobytu, že mezi nimi je výrazný věkový rozdíl, a poukazoval na okolnosti uzavření sňatku, kdy manželka žalobce obdržela pouze symbolické věno, je třeba konstatovat, že žádné z těchto skutečností nejsou uvedeny mezi negativními indikativními kritérii Komise (v případě věna je jedním z kritérií naopak existence důkazu o peněžní částce nebo daru, které byly předány v souvislosti s uzavřením sňatku), a ani v Příručce pro účelové sňatky, na kterou se žalovaný odkazoval, se žádná z těchto okolností nevyskytuje. Ačkoli vztah mezi žalobcem a jeho manželkou nelze považovat z hlediska věkového rozdílu za zcela typický, nejedná se ani o případ ojedinělý, zjevně svědčící o účelovosti svazku.
29. Jedním z indikativních kritérií, které poukazují na možný úmysl zneužití práva, je dle Sdělení Komise skutečnost, že pár nemá společný jazyk, kterému oba rozumí, naplnění takového kritéria však v daném případě nebylo prokázáno. Ačkoli žalovaný v napadeném

rozhodnutí uvedl, že mezi manžely existuje jistá jazyková bariéra, jelikož v případě žalobce je znalost němčiny jako uváděného komunikačního jazyka zcela nedostatečná, toto tvrzení nemá oporu ve spisovém materiálu. Z obsahů pohovorů se žalobcem a jeho manželkou vyplývá, že spolu komunikují v němčině, z žádného podkladu však nevyplývá, že by žalobce tento jazyk neovládal. Podle záznamu o pohovoru byl žalobce správním orgánem pouze dotázán, jakým jazykem se s manželkou dorozumí, načež odpověděl, že německy. Ze záznamu přitom nevyplývá, že by správní orgán ověřoval, zda žalobce němčinu skutečně ovládá či nikoliv. Žalovaný se omezil na ničím nepodložené tvrzení, že znalost němčiny je u žalobce zcela nedostatečná, ačkoli žalobce již v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza uváděl, že tato skutečnost nebyla nijak zjišťována, a že s manželkou komunikují německy, vždy se domluví a že jsou v každodenním kontaktu. Na podporu svého tvrzení žalobce navrhl provedení důkazu opakovaným ověřením jeho jazykových znalostí, výpisy komunikace s manželkou, telefonickým rozhovorem mezi žalobcem a manželkou a protokolem o pohovoru s manželkou. Vzhledem k tomu, že žalovaný se k tomuto tvrzení žalobce ani k navrhovaným důkazům žádným způsobem v napadeném rozhodnutí nevyjádřil, je nutno přisvědčit žalobci, že naplnění indikativního kritéria spočívajícího v neexistenci společného jazyka nebylo v daném případě prokázáno.

30. Pokud žalobce uváděl, že žalobce nemá téměř žádné znalosti českého jazyka a českých reálií, což mu brání v získání zaměstnání na území České republiky, je třeba konstatovat, že neznalost českého jazyka a českého prostředí může být pro žalobce limitující z hlediska budoucího uplatnění v České republice, nicméně v řízení o posouzení důvodů pro neudělení víza tato otázka není podstatná. Žalobci lze dát za pravdu v tom, že předmětem řízení byla žádost žalobce jako rodinného příslušníka občana Evropské unie o krátkodobé vízum, nikoli žádost o povolení k zaměstnání nebo povolení k pobytu. Hodnocení šancí žalobce na získání zaměstnání na území České republiky tak v rámci tohoto řízení bylo zcela irelevantní a tato skutečnost nemůže být v žádném případě argumentem pro závěr o účelovosti sňatku žalobce a jeho manželky. Jak již bylo uvedeno, v dané věci by mohlo být podstatné, že mezi žalobcem a jeho manželkou neexistuje společný dorozumívací jazyk, to v daném případě nebylo prokázáno.
31. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce v době, kdy byl ve vztahu s manželkou, navazoval internetový intimní kontakt s dalšími ženami z Evropy, a to v době, kdy již byl ve vztahu s manželkou. Správní spis však neobsahuje žádný podklad, který by toto tvrzení prokazoval a tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu cizinecké policie ze dne 21. 11. 2016, kde je uvedeno, že tato skutečnost byla „operativně zjištěna“. I v tomto případě se tedy jedná o ničím nepodložené tvrzení žalovaného, na základě kterého nelze dospět k závěru o účelovosti sňatku žalobce.
32. Pro závěr o účelovosti sňatku nepostačuje ani tvrzení žalovaného o rozporu mezi manžely ohledně příbuzných v EU (manželka žalobce uvedla, že nikdo z blízkých osob žalobce v EU nežije, zatímco žalobce zmínil svého bratrance ve Francii). Soud připouští, že jedním z indikativních kritérií obsažených ve Sdělení Komise č. COM (2009) 313 final je, že se „*pár neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, okolnosti jejich prvního setkání nebo důležité osobní informace, které se jich týkají*“. Pokud měl však žalovaný za to, že mezi odpověďmi žalobce a jeho manželky se objevují rozpory, pokud jde o osobní údaje, okolnosti prvního setkání nebo důležité osobní informace, bylo na místě, aby předně vyložil, které informace považuje z tohoto hlediska za podstatné a jak byly odpovědi na otázky obou manželů hodnoceny jako celek, toto však žalovaný neučinil. Z napadeného rozhodnutí nevyplývá,

zda byla v některých odpovědích na otázky shoda, zda se v případě rozporu jednalo o významnou, nebo naopak podružnou skutečnost, ani jak byly hodnoceny odpovědi manželů jako celek. Žalovaný pouze poukázal na konkrétní rozpor ohledně příbuzných žalobce v EU, zcela však pominul, že manželé se v podstatné části svých výpovědí shodovali (ohledně informací týkajících se jejich osobních údajů, okolností jejich seznámení, průběhu známosti a uzavření sňatku, znalosti nejbližších příbuzných druhého manžela). Za dané situace tvrzení o rozporech mezi výpověďmi manželů nemohlo obstát jako naplnění indikativního kritéria ve smyslu Sdělení Komise.

33. Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě nad rámec rozhodnutí poukázal na složitou sociální situaci manželky žalobce, což je jedním z indikativních kritérií obsažených v Příručce pro účelové sňatky, nebo na operativní zjištění k chování žalobce vůči své manželce, soud konstatuje, že předmětem soudního přezkumu je pouze napadené rozhodnutí, nikoli vyjádření k žalobě. Tvrzení uváděná ve vyjádření, která nemají svůj odraz v napadeném rozhodnutí, tedy nemohou být v soudním řízení jakkoli relevantní.
34. Z uvedeného vyplývá, že žádné z uvedených indikativních vyplývajících ze Sdělení Komise č. COM (2009) 313 final nebylo prokázáno. Skutečnosti, kterými žalovaný odůvodňoval účelovost sňatku žalobce a jeho manželky, zčásti nebyly podloženy, zčásti se jednalo o vlastní kritéria žalovaného, která však nesvědčí o účelovosti sňatku.
35. Soud tedy dospěl k závěru, že správním orgánům se nepodařilo prokázat, že manželství bylo v posuzovaném případě uzavřeno výlučně s úmyslem obcházet zákon o pobytu cizinců a s úmyslem vést společný manželský život. Tvrzení žalovaného, že žalobce ve skutečnosti nemá zájem o život v ČR a jeho snahou je prostřednictvím sňatku s občankou ČR získat právo volného pobytu a pohybu a následně žít v některé ze západoevropských zemí EU, nemá oporu ve spisovém materiálu a jde o pouhou spekulaci žalovaného. Soud proto nezbylo než rozhodnutí žalovaného zrušit.

V. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud v Brně z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost zrušil (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.); v dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
37. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
38. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Ze soudního spisu soud zjistil, že žalobci přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. července 2019

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu